

SØNDAG D. 24. DECEMBER 2010

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Johanns' første Brev kap. 4 v. 8b-9

Gammeltestamentlig læsning: Esajas' Bog kap. 9 v. 1-6a.

Prædikentekst: Lukasevangeliet kap. 2 v. 1-20.

Udgangslæsning: Johanns' første Brev kap. 4 v. 10-11.

Den nicænske Trosbekendelse.

*Vi tror på én Gud, den almægtige Fader,
himmelens og jordens,
alt det synliges og usynliges skaber.*

*Vi tror på én Herre, Jesus Kristus,
Guds enbårne Søn,
som er født af Faderen før alle tider,
Gud af Gud, lys af lys, sand Gud af sand Gud,
født, ikke skabt, af samme væsen som Faderen,
ved hvem alt er skabt,*

*som for os mennesker og for vor frelse steg ned fra himlene
og blev kød ved Helligånden af Jomfru Maria
og blev menneske,
som også blev korsfæstet for os under Pontius Pilatus,
blev pint og begravet
og opstod på tredje dagen ifølge skrifterne
og opfør til himmels,
sidder ved Faderens højre hånd
og skal komme igen i herlighed
for at dømme levende og døde,
og der skal ikke være ende på hans rige.*

*Vi tror på Helligånden, som er Herre,
og som levendegør,
som udgår fra Faderen og fra Sønnen,
som tilbedes og æres tillige med Faderen og Sønnen,
som har talt ved profeterne.*

*Og på én, hellig, almindelig og apostolisk kirke.
Vi bekender én dåb til syndernes forladelse
og forventer de dødes opstandelse
og den kommende verdens liv.*

Amen.

Et spørgsmål, vi voksne ikke så sjældent får her ved juletid, er dette : "Tror du på julemanden?" Eller : "Tror du på nisser?" Og det standardsvar, vi giver børnene lyder : "Ja - - til jul gør jeg!"

Med det svar har vi jo også sagt, at den tro på julemand og nisser er en slags leg - for tro - - rigtig tro - hjertets dybeste overbevisning, som danner grundlag for alt, hvad vi er og tænker og siger og gør - - er jo ikke noget, der kan skiftes ud med årstiden.

Men langt de fleste af os må nok indrømme, at her ved juletid bliver vore hjerter noget "miljøskadede", så der bliver plads til både julemænd og nisser af alle slags, og til engle - både de seriøse over Betlehems marker og de mere spøjse af karton og vat og fjer - og til julehistorier med vidt forskellige budskaber - lige fra Lukes' juleevangelium om barnet i Betlehem til julekalenderhistorier om Pyrus. En dansk jul er propfuld af paradokser, selvmodsigelser, som vi uden de store problemer jonglerer rundt med og på en eller anden måde får til at gå op i en

højere enhed.

Vi bliver nok temmelig meget mindre seriøst kritiske end vi er i november eller januar.

Hvis det ikke var sådan, så var der måske nogle af os, der havde fået store seje klumper i munden af de ord, vi sagde før, da vi sagde den Nikæno-konstantinopolitanske Trosbekendelse i kor. Formuleringen stammer fra oldkirken i 300-tallet. Sådan en trosbekendelse er slet og ret en kompakt formulering af selve evangeliet.

Og når jeg valgte denne formulering af trosbekendelsen frem for den mere kendte, såkaldt Apostolske Trosbekendelse, så var det fordi denne formulering meget klart udtrykker julens største paradoks - større end alle andre juleparadokser med nisser og engle - ja, i grunden er det verdens største paradoks : At det menneskebarn Jesus, som blev født dér i Betlehem, var Gud - sand Gud af sand Gud. Gud blev menneske.

Når vi læser tæt på ordene, så ser vi, at den tro vi her bekender, går det ikke an at springe til og fra, som når vi siger, at vi tror på nisser - til jul altså.

Enten må vor tro være et JA til den Jesus - et ja for alle dage og år - et ja for hver tanke i hovedet og hver fiber i kroppen. Eller vor tro må være et lige så stort nej.

Enten er det sandt, at Gud - himlens og jordens skaber - blev menneske for at frelse os mennesker - - eller også er vi håbløst overladt til hinandens luner og vor egen magtesløshed over for alt ondt.

For de gamle, der formulerede trosbekendelsen, var det vigtigt, at gøre netop dét klart.

De levede i en tid, som på mange måder - trods teknologisk og kulturel udvikling - lignede vor egen tid.

Der var et veritabelt virvar af religiøse tilbud og muligheder - den græsk-romerske polyteisme blandedes med gallisk druidemagi og orientalsk reinkarnationstro og karmalære, spædet op med afrikansk åndemaneri, mens den mere nøgterne græske filosofi gjorde ihærlige forsøg på at tage tæten som det mest holdbare livsgrundlag. Stort set var det eneste, der manglede sammenlignet med vor tid, nisserne - men så havde de nok nogle andre små sjove fyre at hygge sig med.

Og de fleste plukkede lidt af alt for at helgardere sig imod det onde, som mennesket altid har haft og altid vil have at kæmpe imod.

Alle var klar over, at der er sandelig mere mellem himmel og jord

Midt i alt dette bredte kristentroen sig og blev da også i vidt omfang gjort til blot et tilbud blandt de mange - en religiøs hylde, man kunne vælge varer fra, eller en smuk filosofi, som kunne konkurrere med de græske filosoffer.

Dermed var forskellen stort set ens - i bedste fald var det bare højden på kuløren, der fik en anden lyd. For budskabet var det samme: Hvis du vil opnå noget, der kan kaldes frelse - hvis livet skal blive, hvad livet bør være - hvis du vil værnes mod det onde, som ikke blot kan ramme dig, men som griber fat om din hjerterod, så må du klare det selv. Så må du med de til rådighed værende midler selv tage den kamp op, som mennesket aldrig har kunnet vinde.

Kan I genkende ligheden med vor egen tid?

Når det var vigtigt for de gamle at formulere kristentroen så markant, så var det ikke for at gøre sig bemærket udi teologiske discipliner. Det var ikke spekulativ teologi, hvor man finder nogle skarpe formuleringer, som man kan forsvare i en spændende diskussion. Det er noget universiteterne opfandt 13-1400 år senere.

Og det var ikke et salgsfremstød på det religiøse marked for at gøre deres lille kirkebutik til det store indkøbscenter i den fri religiøse konkurrence.

For dem var det ikke en mulighed blandt mange - det var slet og ret livet om at gøre - for dem selv og for den verden, de levede i - - og for os.

Bekendelsen er en formulering af deres egen erfaring af Guds nærvær i deres egen tilværelse - en Guds-erfaring, som de kunne sammenligne med Bibelens vidnesbyrd, og sige: Ja, Her er vejen, her er sandheden, her er livet - midt i det forvirrede kaos af ord og tanker og meninger og religiøse tilbud og krav - midt i den ellers håbløse stræben efter mening med livet, den håbløse kamp mod lidelse og ondskab.

Gud blev menneske for at leve vort liv, kæmpe vor kamp, bære vor skyld - han gik ned i den sværeste lidelse, ned i det dybeste mørke - helt ned i vor død. Han vandt den sejr, vi ikke kan vinde over mørke og synd og død.

Der er tilgivelse - der er et nyt liv herfra og ud over verdens ende.

Det er slut med at klatre op ad religiøse eller filosofiske stiger for at blive god nok.

Det er slut med frygten for gårsdagens fortræd eller morgendagens uvished.

Det er slut med håbløsheden - der er håb.

For Gud selv blev vor bror - og vor frelser.

Bekendelsen var ikke en religiøs teori for de gamle - det var deres erfaring af Guds frelsende nærvær.

Og det *er* ikke en religiøs teori - det er en erfaring af Guds frelsende nærvær, som ethvert menneske kan gøre til hver en tid.

For Gud blev menneske. Himmel og jord er knyttet sammen.

“Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer er stor glæde, som skal være for hele folket,” sagde englen til hyrderne på marken. Og hele folket - det er også os.

Og englen fortsatte : “I dag er der født *jer* en frelser.”

Det glædelige budskab til hele folket blev ikke bare drysset ud, så man kunne samle det op eller lade det ligge - det blev bragt til de mennesker, der var lige dér - det var til dem.

Og det er lige fuldt til os, der hører det i dag: I dag er der født *jer* en frelser!

Hyrderne reagerede på budskabet - de brød op og gik til Betlehem for med egne øjne at se, at det forholdt sig, som de havde fået at vide. Og ordene, de havde hørt, blev til erfaring af Guds nærvær.

Der er langt herfra til Betlehem. Og i dag er det et sted, hvor man ikke skal tage hen uden skudsikker vest.

Og der er godt 2000 års afstand i tid herfra til barnet i krybben - en rejse, der kun kan foretages i fantasifulde julekalenderhistorier.

Og dog er afstanden til den samme Guds-erfaring, som hyrderne gjorde - den samme Guds-erfaring , som de gamle kirkefædre gjorde - ikke længere end afstanden fra dit hjerte til en ganske enkel bøn : Jesus Kristus, kom mig nær.

For Gud, der lod sig føde som menneske, kæmpede og vandt vor kamp - har aldrig sluppet vor verden - og har aldrig sluppet kærligheden til hvert enkelt menneske.

Derfor kan sådan en lille, enkel bøn blive begyndelsen til den største erfaring af den levende Guds frelsende nærvær midt i livets kamp.

En tro, som holder og duer, også når nisserne er pakket på loftet og fornuften vender tilbage i januar.

En erfaring, der vokser og bestyrkes for hver dag, du vandrer med Jesus Kristus.

Derfor skal vi nu give hinanden tid og stilhed, så enhver der vil, kan bede.